

Перелік використаної літератури:

1. Власенко Н. С. Гендерна статистика для моніторингу досягнення рівності жінок і чоловіків / Власенко Н. С., Виноградова Л. Д., Калачева І. В. – К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2000. – 56 с.
2. Концепція формування системи підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад : розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 квітня 2009 р. № 385-р. // Офіційний вісник України. – 2009. – № 28. – Ст. 946.
3. Рашитова Н. К. Підготовка професійних кадрів для державної служби України / Н. К. Рашитова // Стратегія регіонального розвитку: формування та механізми реалізації : матер. підсум. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (м. Одеса, 31 жовтня 2008 р.). – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2008. – С. 60 – 61.
4. Роль Верховної Ради України у впровадженні Закону “Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків”: матер. семінару для Комітетів Верховної Ради України. – К., 2005. – 94 с.
5. Рудіков А. В. Проблеми удосконалення професіоналізації служби в органах місцевого самоврядування / А. В. Рудіков // Стратегія регіонального розвитку: формування та механізми реалізації : матер. підсум. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (м. Одеса, 31 жовтня 2008 р.). – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2008. – С. 61 – 63.
6. Украина обязалась увеличить представительство женщин в парламенте: [Электронный ресурс] // Режим доступа: <http://news.liga.net/news/N0650189.html>
7. Цілі Розвитку Тисячоліття: Україна / Нормативно-методичні основи гендерних перетворень. – К. : ПП “Видавнича група “Око” , 2004. – С. 232 – 251.
8. Ясенчук Ю. Виборчий процес як механізм реформування регіональних владних відносин / Ю. Ясенчук // Управління сучасним містом. – 2002. – № 4 / 6. – С. 132 – 133.

Ложачевська О.М.,

д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародної економіки
Національного авіаційного університету,

Кобзаренко О.А.,

студентка Національного авіаційного університету

**ПЕРСПЕКТИВИ РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УКРАЇНИ В
СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН**

Актуальність проблеми. У 20-му столітті економічним агентам всіх рівнів стало зрозумілим, що головний фактор досягнення економічного успіху – володіння інформацією та швидке і раціональне її застосування: «хто володіє інформацією – володіє світом». Для використання цього фактору необхідна наявність ефективної системи збереження, аналізу, обробки та передачі інформації. На сьогоднішній день інформаційні технології (ІТ) є систематизуючим елементом єдиного інформаційного простору, що визначає рівень використання інформації як ресурсу. У промислово розвинутих країнах інформаційні технології стали якісно новим видом економічної зброї. На жаль, частка України на світовому ринку ІТ є надзвичайно малою, а рівень розвитку інфраструктури цієї галузі – низьким.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанню розвитку світових інформаційних технологій присвятили свої праці такі науковці, як К.Шваб, С.Дутта, Д.Бланк, Т.Гейгер, М.Лукас, А.Пентланд, С.Бердслі, П.Найт, О.Тимченко, В.Глушков, Б.Малиновский та ін. Перспективи України у сфері ІТ-технологій вивчали В.Горбулін, О.Коренева, М.Синьков, В. Христиановський, Ю.Пероганич (генеральний директор Асоціації підприємств інформаційних технологій України), І.Сергієнко, В.Дубровський та ін.

Були розглянуті Концепція Державної цільової науково-економічної програми розвитку індустрії програмної продукції України на 2009-2012 роки та нормативні акти України, що врегульовують діяльність у сфері ІТ (зокрема, Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки»).

Невирішена раніше частина загальної проблеми. На сьогодні в Україні фахівці та уряд усвідомили необхідність розвитку ІТ. Було розроблено та прийнято концепцію розвитку даної сфери, втілено ряд проектів з покращення інфраструктури ІТ, зокрема, проект "Передача інформаційних технологій (ІТ) в Україну" (2004-2007 рр.).

Проте, незважаючи на досить об'єктивну оцінку стану українського ринку ІТ, усі розроблені плани та концепції розвитку відзначаються дещо узагальнюючим характером, натомість так і не було сформульовано конкретний алгоритм дій на локальному рівні для нівелювання наявного відставання України від провідних країн світу.

Метою статті є дослідження та висвітлення основних проблем та переваг України у сфері ІТ, розробка заходів з ліквідації слабких сторін та активізації потенційних переваг.

Викладення основного матеріалу. Розвинуті інформаційні технології відкривають шлях національній економіці до вищого рівня розвитку, оскільки цей ринок є ефективним інструментом інтеграції до світового економічного простору внаслідок його особливостей, таких як: інтернаціональність (завдяки інформаційно-комунікаційній природі); привабливість для інвесторів завдяки швидкій окупності інвестицій і високій прибутковості; сфера інформаційних технологій є наукомісткою, і тому в процесі її розвитку якнайповніше розкривається науковий потенціал країни; за рахунок розвитку і реалізації

наукового потенціалу підвищується рівень інформаційної й економічної безпеки країни [3]. До того ж сфера інформаційних технологій менше залежить від цін на природні ресурси та енергоносії (для України цей аспект є надзвичайно важливим, зважаючи на постійні проблеми країни у вирішенні цього питання).

Сучасний стан інформаційних технологій в промислово розвинутих країнах характеризуються наступними тенденціями:

1. Наявність великої кількості значних функціонуючих баз даних.

2. Створення технологій, що забезпечує інтерактивний доступ масового користувача до цих інформаційних ресурсів. Технічною основою цьому є державні та приватні системи зв'язку та передачі даних загального та спеціалізованого призначення, об'єднані в національні, регіональні і глобальні інформаційно-обчислювальні мережі.

3. Розширення функціональних можливостей інформаційних систем, створення багатофункціональних проблемно-орієнтованих інформаційних систем різного призначення, тощо.

На думку аналітиків, Україна має досить непогані перспективи на міжнародному ринку ІТ. Цьому сприяють наступні фактори:

- кваліфіковані та численні трудові ресурси (за даними американської компанії BrainBench Україна займає 4-е місце у світі за кількістю висококваліфікованих ІТ-спеціалістів) [4];

- ініціативи уряду та громадських організацій, розроблення та втілення різнорівневих програм дій у даній сфері (наприклад, прийняття Державної цільової науково-економічної програми розвитку індустрії програмної продукції України на 2009-2012 роки);

- запровадження проекту «української силіконової долини»: в цілому у країнах з високим рівнем розвитку інформаційних технологій (ІТ) широко використовуються різні інноваційні структури - технопарки, території пріоритетного розвитку, промислові зони, технополіси та ін. (каліфорнійська Силіконова долина у США, Софія Антиполіс у Франції, технопарк Бангалор в Індії, технологічний центр «Нокія-Ленд» у Фінляндії, Херцелія в Ізраїлі). З огляду на це розробляються проекти створення інноваційних структур у Києві, Харкові, Вінниці та інших містах. Узагальнивши свій досвід та досвід закордонних інноваційних структур у сфері ІТ, Український науковий центр розвитку інформаційних технологій (УкрНЦ РІТ) розробив концепцію створення Центру високих технологій з розташуванням його у регіоні м. Києва.

Проте ці позитивні фактори нівелюються «відтоком мізків» (за статистикою, кожний п'ятий програміст у США та Німеччині - українець) та технічною застарілістю чи відсутністю необхідного обладнання: бюджетних коштів недостатньо, а потужні інвестори, зважаючи на фінансову кризу та непрогнозованість результатів, не готові до вкладень в національні ІТ.

За звітом «Світові інформаційні технології» Всесвітнього економічного форуму, в якому проведена детальна оцінка економік країн щодо їхньої готовності у галузі ІТ, Україна значно відстає від інших країн, зокрема за наступними показниками:

- негативний для ІТ ефект від системи оподаткування - 127 місце з 134 країн;

- захист прав власності – 123 місце;

- незалежність судової системи – 119 місце;

- ефективність правової системи – 116 місце;

- захист прав інтелектуальної власності – 114 місце;

- важливість інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в урядовому баченні майбутнього країни – 114 місце;

- наявність ІКТ серед пріоритетів уряду – 110 місце;

- інтенсивність конкуренції на внутрішньому ринку – 105 місце;

- вартість телефонних ліній для бізнес-абонентів – 104 місце.

Найкращою ж є позиція України за наступними показниками:

- залученість населення до здобуття вищої освіти - 14 місце;

- простота укладення комерційного договору – 14 ;

- якість математичної освіти – 32;

- якість освітньої системи – 40.

За всіма показниками Україна у рейтингу зайняла 62-е місце. Країною-лідером стала Данія, завдяки ліберальній і раціональній нормативно-правовій базі та послідовній політиці уряду, направленої на розвиток ІТ в країні [4].

Таким чином, розвиток ІТ в Україні можливий лише при негайному кардинальному покращенні регуляторного, правового середовища, а саме: зменшенні податкового тягаря, вдосконаленні захисту прав власності, розширенню потоку державних інвестицій. При цьому необхідно зберегти якісну освіту.

Для ліквідації негативного для країни «відтоку мізків» та діяльності ІТ-спеціалістів на тіньовому ринку необхідно усвідомити та усунути першопричину цих явищ, а саме низькі доходи українських фахівців у порівнянні з аналогічними показниками в інших країнах. Для розвитку інфраструктури та успішного створення «української силіконової долини» важливою є матеріальна мотивація спеціалістів (для прикладу, середня заробітна плата у каліфорнійській Силіконовій долині становить 144 800 доларів на рік). Також необхідно розвінчати міф про безбідне життя українських ІТ-спеціалістів за кордоном. Насправді заробітні плати українців у середньому в 5 разів менші, ніж у їх колег-представників приймаючих країн, та й умови праці не настільки комфортні, як описують іноземні роботодавці. Цю інформацію варто висвітлити публічно.

На сьогодні найперспективнішим сектором ринку ІТ є програмне забезпечення. Саме цей сектор, на думку аналітиків, найменше підпадає під негативний вплив кризових тенденцій [4]. Виходячи з цього, найкращим варіантом ефективного застосування кваліфікованої робочої сили та водночас підняття національної економіки можна вважати розвиток аутсорсингу програмного забезпечення в Україні, який не потребує додаткового залучення іноземних інвестицій. При цьому для створення нової конкурентоздатної компанії з розробки програмного забезпечення достатньо зібрати команду кваліфікованих програмістів та орендувати офіс. Аутсорсинг – це ефективний

спосіб отримувати прибутки та підвищити ділову активність в економіці без великих первинних затрат, який використовується у розвинених країнах (обсяг світового ринку ІТ-аутсорсингу перевищує 60 млрд. дол. США) [1].

Висновки. Вихід на якісно новий рівень розвитку українських ІТ можна здійснити за рахунок вдосконалення нормативно-правової бази, збереження, підтримки якісної освіти, мотивації кваліфікованих українських спеціалістів для активної діяльності на національному ринку, розвитку аутсорсингу програмного забезпечення. Основні перспективи у даному напрямі – за розробкою проектів нових українських інноваційних науково-дослідних структур, програм використання наукового потенціалу України.

Список використаних джерел

1. Концепція Державної цільової науково-економічної програми розвитку індустрії програмної продукції України на 2009-2012 роки.
2. Постанова Президії Національної Академії наук України N 102 від 13.04.2001 «Про стан та перспективи розвитку інформаційних технологій в Україні».
3. Христиановський В.В. Інтеграція України до світового економічного простору через інформаційні технології. - Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.05.01 - світове господарство і міжнародні економічні відносини. - Донецький національний університет, Донецьк, 2004.
4. «Информационные технологии – несбыточные мечты или реальный шанс для Украины»: Иван Спасокукоцкий, «Техническая газета», №29 (81), 28 июля 2009 г.

Мартьянов О.І., к.е.н., доцент,
Макух Т.О., кафедра міжнародних
економічних відносин і бізнесу ІМВ НАУ

ОПТИМІЗАЦІЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ

В умовах поширення впливу світової фінансової кризи одним з визначальних факторів у досягненні стабільного функціонування і розвитку підприємств є ефективність формування та оптимізація розміщення їх фінансових ресурсів. Будь-яке підприємство повинно мати таку кількість фінансових ресурсів, які б створили передумови для забезпечення стабільного процесу виробництва, отримання прибутку, постійного зростання та розширення.

На практиці, в останні роки механізми формування та оптимізації розміщення фінансових ресурсів вітчизняних підприємств весь час вдосконалюються, зростає їх вплив на динаміку та стабільність розвитку як окремих галузей, так і економіки країни в цілому, тому дослідження питань у цій сфері є надзвичайно актуальним. Ця актуальність визначається ще й тим,